

Het beeld is hardnekkig: de uroloog die als 'piemeldokter' enkel mannen met plasklachten ziet. Telma de Oliveira Barbosa weet wel beter.

Wat is jouw persoonlijke drijfveer?
'Voorheen wilde ik mensen genezen. Toen ik aan het werk ging als arts bleek dat doel lang niet altijd haalbaar; niet iedere patiënt geneest immers. Nu vind ik het vooral fijn er te zijn voor een patiënt, op welke manier dan ook.'

Wat betekent dat precies?
'In de functionele urologie kun je niet alles in originele staat herstellen – door een vergrote prostaat bijvoorbeeld of verlittekening van weefsel. Dan gaat het erom de patiënt te ondersteunen en weer plezier in het leven te geven. Zelfkatheterisatie helpt bijvoorbeeld mannen en vrouwen die niet meer zelfstandig kunnen plassen. Bijna alle patiënten worden kriegelig als ik dat voorstel. Toch vertellen ze bij het volgende consult dan vaak dat ze zo blij zijn met hun herwonnen vrijheid.'

Waarom urologie, wat was jouw 'defining moment'?
'Ik overwoog chirurgie, maar ontdekte dat vrouwelijke chirurgen het vrij zwaar hebben – mede vanwege de combinatie met het gezinsleven. Ik sprak mijn twijfels uit bij de seh-arts bij wie ik coschappen liep. "Dan is urologie iets voor jou", zei ze.'

Stond je daarvoor open?
'Ondanks mijn vooroordelen over de uroloog als piemeldokter – zoals mijn dochter het hardnekkig noemt – besloot ik een week mee te lopen in het Erasmus MC. Ik stond daar versteld van de gevarieerde patiëntenpopulatie. Het is bovendien de volledige geneeskunde in één orgaansysteem, zowel conservatief als operatief. Je ziet patiënten van begin tot eind en doet de diagnostiek, behandeling en, soms langdurige, follow-up.'

Wat verraste je het meest?
'Mijn begeleider dokter Dohle kreeg bizarre dingen voor elkaar. Bij een patiënt met een verlittekende plasbuis maakte hij van wangslimvlies een compleet nieuwe buis – fascinerend.'

Wat is het grootste misverstand onder mede-medisch specialisten?
'Sommigen vinden het een wat oppervlakkig vak, wellicht doordat urologie vroeger een "zijvak" van de chirurgie was. Maar er is juist veel diepgang, bijvoorbeeld door de overlap met nefrologie en endocrinologie.'

Met welke patiënten heb je moeite?
'Patiënten die onterecht aan hun eigen gelijk blijven hangen. Je krijgt soms bijna de kans niet er iets tegenover te stellen, ondanks mijn overtuiging dat ik ze de best mogelijke behandeling bied. Ik laveer dan; door te luisteren en de juiste toon te gebruiken, kunnen de meesten zich er wel aan "overgeven".'

Welk maatschappelijk onrecht kom je tegen in je spreekkamer?
'Heel veel. Denk bijvoorbeeld aan medicatie bij erectiestoornissen of een laag testosterongehalte – dit wordt vaak niet vergoed. Dat is heel lastig voor patiënten die er economisch gezien niet goed voor staan. De verzekeraar heeft bedacht dat de medicatie hiervoor zelf betaald moet worden. Ik kan er met mijn verstand niet bij dat seksuele gezondheid als onbelangrijk wordt gezien.'

Je was te zien in Proefkonijnen van BNN/VARA. Hoe kwamen ze bij jou terecht?
'BNN/VARA zocht jonge mensen van verschillende achtergronden met een wetenschappelijk beroep. Bij urologen denken mensen al snel aan de wat oudere, mannelijke specialist. Misschien dat ze juist daarom bij mij uitkwamen, plus het feit dat ik een donkere huidskleur heb.'

Levert jouw Kaapverdiaanse achtergrond voordelen op?
'In Rotterdam wonen Kaapverdianen die het vaak vertrouwd vinden om een arts van dezelfde cultuur tegen te komen – al ben ik in Nederland geboren en getogen. Maar er zijn ook patiënten die er minder mee hebben, hoor.'

Hoe merk je dat?
'Ik krijg bijvoorbeeld ongeveer wekelijks te horen dat ik zo goed Nederlands spreek.'

Heb je in je loopbaan met discriminatie te maken?
'Ik kon geneeskunde doen en heb dat prima gehaald, waarna ik makkelijk in de opleiding ben gekomen – ik denk dus niet dat mijn huidskleur invloed op mijn persoonlijke loopbaan heeft gehad. Maar in mijn dagelijkse werkzaamheden kom ik het wel tegen.'

Wat is de uitvinding waar jouw vak met smart op wacht?
'De administratielastverdelger.'

Telma de Oliveira Barbosa

- GEBOREN 10 februari 1986 te Rotterdam
- STUDIE Geneeskunde in Rotterdam
- ANIOS urologie: Erasmus MC Sophia Kinderziekenhuis en Amphia Ziekenhuis
- OPLEIDING urologie: Reinier de Graaf Gasthuis, Erasmus MC, Franciscus Gasthuis en Amphia Ziekenhuis
- WERKT Ipselland Ziekenhuis (aandachtsgebieden functionele en kinderurologie)
- GETROUWD met Gijs en moeder van dochter Ella (8) en zoon Ted (4)
- HOBBY'S dansen, talen leren
- VERSTOPT zich graag op de wc (daar hebben haar kinderen geen boodschap aan)
- GUILTY PLEASURE overmatig veel snoep eten